

Fuglene på Filsø

Årsrapport 2015

Filsøgruppen

Forfattere: Jens Rye Larsen (red.), Ole Hansen, Peter Rasmussen, Sven Bødker,
Søren Peder Nielsen

Fotos og billedredaktion: Karin Gustausen (med mindre andet er nævnt under foto)

Resume

Når man genopretter afvandede søer, ser man ofte et bestemt mønster i udviklingen af søernes fugleliv. En første fase over 1 – 2 år, hvor fuglelivet nærmest eksploderer, både for antallet af arter og individer. I anden fase dykker det så, og i tredje fase stabiliseres billedet.

Denne udvikling har sin forklaring i søens økologi generelt, da de nye habitater og hele fødegrundlaget for fuglene skal finde på plads.

I 2012, 2013 og i mindre grad i 2014 befandt Filsø sig helt klart i den første fase. I 2014 så vi en begyndende afmatning, men i 2015 oplever vi det egentlige dyk, som det vil fremgå af det følgende. Interessant er det, at dykket også kan aflæses på antallet af ornitologer, som besøger søen.

Særlig interessant er uge 42, Felttræf-ugen, hvor Sydvestjylland vrimler med ivrige feltornitologer. I 2014 var der 232 indtastninger på Filsø for denne uge, mens der blot var 68 i 2015.

De månedlige optællinger af vandfugle er i det store og hele fulgt i 2015. Septembertællingen måtte dog aflyses, og optællingen af yngleørerne i Mellemsø var problematisk på grund af lav vandstand.

Nordisk Lappedykker er ikke set i ynglesæsonen. Havørnene flyttede fra Vrøgum Plantage op på Kirkeodde og fik her 2 skravlede drengébørn, som desværre begge gik tabt. Sandterneerne indfandt sig, men ynglede ikke. Klyderne halverede for andet år i træk antallet af ynglepar, og tilsyneladende havde de ikke udflyjningunger. Skarverne har slet ikke ynglet i år. Lidt en gåde, da de ellers benytter søen flittigt til overnatning. Blåhals er ikke eftersøgt i 2015, men tallet fra 2014 holder nok nogenlunde endnu.

På positivsiden noterer vi os, at tranerne nu optræder med 3 territoriepar, hvoraf de to har fået en unge hver.

Vi har forsøgt at kortlægge udparrede grågæs og desuden vibeterritorier. Vi fandt her 20-21 par grågæs samt 28 par viber.

Også rastefuglene har haft betydelig tilbagegang for mange af arterne. Kortnæbbet Gås havde førhen sin vigtigste rasteplads på trækket netop på Filsø (november 2011 stod der godt 39.000 fugle). I praksis er denne gåseart nu "historie" på Filsø – i hvert fald for 2015. Forklaringen på arternes tilbagegang er lige til: de var førhen tilstede på grund af spildkorn på de store marker.

Ser vi specifikt på arter som Sandterne, andre ternere og Klyde, så er det helt afgørende at yngleørerne plejes. Vegetationen er for høj, og det accepterer disse arter ikke. Der arbejdes på at finde velegnede metoder til pleje af øerne.

På trods af tilbagegangen er der alligevel grund til fortsat optimisme. Ikke mindst set i lyset af søens udvikling som helhed. Efterhånden som vegetation, fiskebestand og smådyrsfauna stabiliseres, så vil fuglelivet gøre det samme. Der angives i alt 237 arter for Filsø. Før Naturfondens overtagelse af ejendommen var der fundet 212 arter, men efter overtagelsen er tallet 222. Bemærk, at underarter samt "fangenskabsfugle (Sort Svane, Indisk Gås, Snegås) ikke er medregnet.

Moniteringsprogrammet er uhyre værdifuldt i denne sammenhæng. Vi har hele tiden fingeren på pulsen.

Indledning

Denne årsrapport er den fjerde, siden Aage V. Jensen Naturfond overtog Filsø. Aage V. Jensen Naturfond overtog ejendommen Filsø den 1. oktober 2011 med henblik på at genskabe naturen i området – herunder en ny sø på de tidligere kornmarker, således at det samlede søareal nu er på ca. 1000 ha.

Den 2. juli 2012 blev der lukket op for vandet til Søndersø og 7. oktober 2012 blev søen indviet med åbning for vandet til Mellemsø. Dog var vandet allerede inden da begyndt at løbe ind i denne del af søen. Takket være et usædvanligt vådt efterår 2012 var søen allerede fyldt op i begyndelsen af november.

I forbindelse med etableringen af søen samt implementering af plejeplaner for de omkringliggende arealer foregår der et omfattende overvågningsprogram, som koordineres og kvalitetsovervåges af Københavns Universitet ved Anders Tøttrup, som også har deltaget aktivt i den mere detaljerede tilrettelæggelse af fugleovervågningen.

Fugleovervågningen gennemføres af Filsøgruppen, en frivillig caretakergruppe under DOF Sydvestjylland.

Filsøgruppen

Følgende har deltaget i de månedlige tællinger i 2015:

Bjarne Holm, Hans Staal, Harry Jensen, Henning Simonsen, Jens Rye Larsen (koordinator), Jens Ole Byskov, John Frikke, Jørgen Hjorth Jensen, Karin Gustausen, Niels Knudsen, Ole Hansen, Peter Rasmussen, Peter Tougaard, Sven Bødker, Søren Peder Nielsen, Willy Schrøder Andersen, Åge Gejl Hansen.

Følgende har optalt transekter: Karin Gustausen, Sven Bødker, Harry Jensen, Søren Peder Nielsen, Jens Ole Byskov, Jørgen Hjorth Jensen, Ole Hansen og Bent Jakobsen.

Ø-tællinger fra båd: Jens Ole Byskov og Ole Hansen (bådfører: Jørgen Andersen)

DOFs redekoordinatorer for havørn: Jens Rye Larsen, Karin Gustausen

Metode

Overvågningsprogrammet for fugle er udarbejdet i et samarbejde mellem biologerne i DOFs Naturvidenskabelige Afdeling (DNA) og koordinator for Filsøgruppen. Senere er programmet justeret sammen med Anders Tøttrup (KU). Det er formålet at skabe et program, som dels kan producere data af god kvalitet og dels vil kunne gennemføres af frivillige både nu og i årene fremover. Endelig er det hensigten, at programmet skal være kompatibelt med andre overvågningsprojekter - især Atlas III projektet.

Søfladerne optælles som *totaltællinger* den første lørdag i hver måned. Der tælles den første lørdag i måneden. I vinterhalvåret tælles fra kl. 9.00 i sommerhalvåret fra kl. 8.00.

De terrestriske lokaliteter tælles ved hjælp af *transekter*, som observatørerne gennemgår med en hastighed på 1 km/t. Undervejs noteres alle arter, som ses eller høres i fire bånd: 0 - 25 meter, 25 - 50 meter, 50-100 meter og > 100 meter samt overflyvende fugle.

Transekter tælles 2 gange i yngleperioden: 1) to sidste uger af april – første uge af maj og 2) sidste uge af maj – to første uger af juni. Ud fra disse data vil det være muligt at beregne værdier for tætheden af de almindelige fuglearter.

Fokusarter eftersøges og overvåges særskilt.

Optælling af yngleørerne i yngletiden sker fra båd, således at man tæller opflyven-

de fugle. Af hensyn til forstyrrelse sker der ikke landgang på øerne. Første tælling finder sted 10. – 20. maj, anden tælling 20. – 30. juni. Resultaterne af tællingerne ses bagest i rapporten.

Arternes beskyttelsesstatus

I artsbeskrivelserne er det anført om en art er opført på Fuglebeskyttelsesdirektivets liste (F56) eller på udpegningsgrundlaget for IBA Filsø (IBA). Disse arter kan enten være beskyttet som ynglefugle (Y) eller rastefugle (R) – F56 benytter ikke termen rastefugle, men i stedet trækfugle.

Arter i EU fuglebeskyttelsesdirektivet (F56) – beskyttelsen er juridisk bindende.

Ynglefugle: Rørdrum, Rørhøg, Hedehøg, Plettet Rørvagtel, Trane, Tinksmed, Natravn

Trækfugle: Pibesvane, Sangsvane, Pomeransfugl, Kortnæbbet Gås, Grågås.

IBA-arter – udpeget efter BirdLife Internationals kriterier (ikke juridisk bindende)

alle arter på F56 er også på IBA-listen. Men dertil kommer:

Bramgås (Y), Spidsand (R), Hjejle (R)

Filsø er som lokalitet endvidere beskyttet efter EU Habitatbeskyttelsesdirektiv; efter Ramsarkonventionen, og flere områder er omfattet af fredninger og §3 beskyttelse.

Arternes overvågningsstatus

Det noteres, om en art er opført på en af listerne omfattet af Ministeraftalen mellem Miljøministeriet og DOF (Intensiv 1, Intensiv 2 eller Ekstensiv). Aftalen gælder kun ynglefugle.

Dette noteres som sidste linje i kommentarafsnittet.

Intensiv 1 arter: Fjordterne, Havterne, Hedehøg, Klyde, Rørdrum, Tinksmed, Trane.

Intensiv 2 arter: Bramgås (uden for Saltholm), Havørn, Nordisk Lappedykker, Plettet Rørvagtel, Sandterne, Sangsvane, Skestork,

Ekstensiv arter: Blåhals, Engsnarre, Hedelærke, Isfugl, Natravn, Rødrygget Tornskade, Rørhøg

Ejendommen

Naturfondens ejendom omfatter følgende DOFbaselokaliteter:

900144 Fidde Sø

900142 Under Holmbanken

553117 Filsø Hede og Porsmose Bjerger

900143 Petersholm

900145 Langodde

900147 Filsø, Søndersø

900146 Filsø, Mellemsø

900148 Filsø ("samlelokalitet", som omfatter hele Naturfondens ejendom)

De overordnede naturtyper :

Skov - både nåleskov og løvskov (170 ha)

Agerland (130 ha)

Mose/kær (en stor del tilgroet med pilekrat) (300 ha)

Hede (550 ha)

Sø (herunder rørskov) (1000 ha)

Eng (150 ha)

Godkendte fund fra tidligere år.

Sibirisk Hjejle *Pluvialis fulva* (R den 03-08-2013) – godkendt af SU

Nordisk Lappedykker *Podiceps auritus* (YP i 2013) – godkendt af DKY

Artsgennemgang

Evt. SU-arter, som afventer godkendelse af SU er ikke medtaget.

I gennemgangen medtages kun arter, som er truffet i 2015. Fokusarter omtales dog under alle omstændigheder.

Artsgennemgangen er baseret på alle indtastninger i DOFbasen.

Største observation refererer til største enkeltobservation i DOFbasen, mens *største forekomst* er en sammentælling af flere observationer på samme dag.

Tallene er ikke nødvendigvis udtryk for det samlede antal fugle på hele Filsø.

Kommentarer er skrevet med kursiv

Tallene i **skemaerne** under de enkelte arter er årssummen. Tallene er kun baseret på Filsøgruppens egne månedlige tællinger, da disse er sammenlignelige og omfatter totaltælling af hele søarealet.

Tallet er en sum af tallene for de enkelte måneder.

Årssummen er IKKE udtryk for antallet af fugle, men udtrykker artens økologiske rolle.

Det bemærkes at Filsøgruppens tælling i december 2013 og i september 2015 ikke blev gennemført på grund af vejrforholdene. Det er ikke forsøgt at kompensere for dette.

Ynglefugleangivelser kan enten være baseret på observationer eller konkrete meddelelser – eller der kan være tale om redaktionsgruppens bedste skøn. I sidstnævnte tilfælde bruges udtrykket "anslået".

Ønsker man at fordybe sig i tallene, kan man finde optællingerne for hver måned på Caretakerhjemmesiden for Filsø

<http://www.dofbasen.dk/IBA/bearbejdnings.php?lokid=56>

(På grund af serverproblemer hos DOF er disse tal kun tilgængelige t.o.m 2015).

Ønsker man at gå endnu dybere, søger man i DOFbasen på normal vis.

Knopsvane *Cygnus olor*

97 observationer. Største observation 01-08-2015 (184)

Ynglefugl. Anslået antal ynglepar 8-10.

Ses hele året.

	2012	2013	2014	2015
ÅRSSUM	49	375	891	639

Pibesvane *Cygnus columbianus*

F(56) (T), IBA (R)

11 observationer. Største observation 26-11-2015 (140).

Seneste forårsobservation 04-01-2015 (15), tidligste efterårsobservation 06-10-2015 (10)

	2012	2013	2014	2015
ÅRSSUM	78	97	228	6

Sangsvane *Cygnus cygnus*

F(56) (T), IBA (R)

48 observationer. Største observation 31-01-2015 (269).

Seneste forårsobservation 06-06-2015. Efter 07-04-2015 er kun set 1 fugl ad gangen. Tidligste efterårsobservation 08-10-2015 (17).

	2012	2013	2014	2015
ÅRSSUM	697	1809	1079	139

Knortegås, Mørkbuget *Branta bernicla bernicla*

5 observationer. Største observation 22-05-2015 (4 trækkende). I øvrigt ses 1 fugl 07-04-2015, 11-05-2015 og 08-10-2015

Bramgås *Branta leucopsis*

IBA (Y)

68 observationer. Største observation 03-01-2015 (5.200).

Seneste forårsobservation 11-05-2015 (16). Tidligste efterårsobservation 03-10-2015 (1 rastende – 55 overflyvende).

	2012	2013	2014	2015
ÅRSSUM	1903	4357	2797	7182

Canadagås *Branta canadensis*

4 observationer. Største observation 22-08-2015 (6).

Ses spredt over det meste af året.

	2012	2013	2014	2015
ÅRSSUM	90	17	1	1

Kortnæbbet Gås *Anser brachyrhynchus*

F(56) (T), IBA (R)

31 observationer. Største observation 07-11-2015 (588 overflyvende).

Seneste forårsobservation 15-03-2015 (18). Tidligste efterårsobservation 11-09-2015 (5).

	2012	2013	2014	2015
ÅRSSUM	17181	3852	2953	32

Grågås *Anser anser*

F(56) (T), IBA (R)

126 observationer. Største forekomst 28-10-2015 (635).

Grågåsen er ynglefugl på Filsø. Der er forsøgt optælling af udparrede grågæs. Det vurderes, at der yngler 20-21 par.

Arten ses hele året.

	2012	2013	2014	2015
ÅRSSUM	6567	6170	4522	2765

Blisgås *Anser albifrons*

27 observationer. Største forekomst 20-11-2015 (285).

Seneste forårsobservation 29-03-2015 (2). Tidligste efterårsobservation 03-10-2015 (8).

Hvinand *Bucephala clangula*

94 observationer. Største observation 19-01-2015 (631).

Ses hele året.

	2012	2013	2014	2015
ÅRSSUM	309	1437	2713	1924

Lille Skallesluger *Mergellus albellus*

36 observationer. Største forekomst 03-01-2015 og 29-03-2015 (10).

Set i perioden fra nytår til 06-04-2015 og igen efter 26-11-2015.

	2012	2013	2014	2015
ÅRSSUM	0	26	56	18

Stor Skallesluger *Mergus merganser*

43 observationer. Største observation 19-01-2015 og 04-04-2015 (16).

Seneste observation i 1. halvår 02-05-2014 (1), første efterårsobservation 07-11-2015 (3)

	2012	2013	2014	2015
ÅRSSUM	17	68	131	71

Nilgås *Alopochen aegyptiaca*

38 observationer. Største observation 31-01-2015 og 06-06-2015 (4).

Arten er observeret stort set hver måned i perioden fra 31-01-2015 til 21-08-2015

Der findes ingen oplysninger om yngleadfærd i 2015. Arten reguleres på Filsø.

Gravand *Tadorna tadorna*

53 observationer. Største observation 04-07-2015 (55).

Ynglefugl. Mindst 1 par.

Set i perioden 04-01-2015 til 01-08-2015.

Taffeland *Aythya ferina*

69 observationer. Største observation 22-02-2015 (400).

Ses hele året.

	2012	2013	2014	2015
ÅRSSUM	608	1487	1995	552

Troldand *Aythya fuligula*

92 observationer. Største observation 04-04-2015 (496).

Ynglefugl. 3-5 par

Ses hele året.

	2012	2013	2014	2015
ÅRSSUM	138	3592	3791	1730

Bjergand *Aythya marila*

6 observationer. Største observation 30-11-2015 (8).

I øvrigt set 30-01-2015 (2), 31-01-2015 (1), 07-02-2015 (1), 07-11-2015 (1).

Atlingand *Anas querquedula*

18 observationer. Største observation 06-06-2015 (8).

Set i perioden 28-04-2015 (2) til 06-06-2015 (8)

Mulig ynglefugl.

Skeand *Anas clypeata*

34 observationer. Største observation 03-10-2015 (68).

Ses det meste af året

1-2 ynglepar

	2012	2013	2014	2015
ÅRSSUM	166	309	269	146

Knarand *Anas strepera*

38 observationer. Største observation 03-10-2015 (60).

Ynglefugl, antal par ukendt.

Ses hele året.

	2012	2013	2014	2015
ÅRSSUM	8	80	216	128

Pibeand *Anas penelope*

61 observationer. Største forekomst 03-10-2015 (693).

Ses hele året.

	2012	2013	2014	2015
ÅRSSUM	10413	3995	3477	1453

Gråand *Anas platyrhynchos*

101 observationer. Største observation 09-12-2015 (1.004).

Ynglefugl. Antal ynglepar ikke estimeret. Ses hele året.

	2012	2013	2014	2015
ÅRSSUM	4768	3907	4095	3639

Spidsand *Anas acuta*

IBA (R)

28 observationer. Største observation 07-03-2015 (50).

	2012	2013	2014	2015
ÅRSSUM	410	379	234	85

Krikand *Anas crecca*

53 observationer. Største forekomst 03-10-2015 (1.994).

Ses hele året.

	2012	2013	2014	2015
ÅRSSUM	32572	6301	3328	3347

Vagtel *Coturnix coturnix*

1 observation af 1 fugl den 22-05-2015.

Fasan *Phasianus colchicus*

1 observation af en fugl den 14-03-2015.

Lille Lappedykker *Tachybaptus ruficollis*

5 observationer. Største observation 04-04-2015 (3).

Ynglefugl. Anslået antal par 3-5. Ses det meste af året

Gråstrubet Lappedykker *Podiceps grisegena*

2 observationer. 03-01-2015 (1) og 26-04-2015 (2)

	2012	2013	2014	2015
ÅRSSUM	0	29	2	1

Toppet Lappedykker *Podiceps cristatus*

50 observationer. Største observation 22-07-2015 (28).

Anslået 0-2 par. Træffes det meste af året.

	2012	2013	2014	2015
ÅRSSUM	3	359	96	94

Nordisk Lappedykker *Podiceps auritus*

1 observation den 11-09-2015.

Intensiv 2 art.

Sorthalset Lappedykker *Podiceps nigricollis*

45 observationer. Største observation 06-05-2015 og 11-05-2015 (19).

Tidligste forårsobservation 04-04-2015 (1). Seneste observation 01-08-2015 (1).

Ynglefugl. Antal par ukendt.

Arten udviser typisk forekomst i forbindelse med genskabelse af søer. Den kan optræde i stort tal i det/de første år for derefter at forsvinde eller optræde med meget svingende antal.

	2012	2013	2014	2015
ÅRSSUM	0	82	66	29

Huldue *Columba oenas*

5 observation i perioden 17-03-2015 - 11-05-2015. Største observation 07-05-2015 og 08-05-2015 (2).

Ringdue *Columba palumbus*

11 observationer. Største observation 06-06-2015 og 09-06-2015 (10).

Ses det meste af året.

Natravn *Caprimulgus europaeus*

2 observationer. 31-07-2015 (3) og 01-08-2015 (1).

Ynglefugl. Anslået 5 par.

Mursegler *Apus apus*

8 observationer. Største observation 17-05-2015 og 10-07-2015 (20).

Første observation 08-05-2015 (3). Sidste observation 17-07-2015 (2).

Gøg *Cuculus canorus*

44 observationer. Største forekomst 09-06-2015 (10).

Ynglefugl, antal par ukendt.

Første observation 30-04-2015 (1). Sidste observation 24-07-2015 (1).

Vandrikse *Rallus aquaticus*

26 observationer. Største observation 04-05-2015.

Sandsynlig ynglefugl. Anslået 2-5 par. To observationer af syngende fugle.

Høres året rundt.

	2012	2013	2014	2015
ÅRSSUM	2	7	5	12

Plettet Rørvagtel

F56 (Y), IBA (Y)

Ingen observationer i 2015

Rørhøne *Gallinula chloropus*

4 observationer. Største observation 29-08-2015 (4).

Set i januar, august og oktober.

Blishøne *Fulica atra*

16 observationer. Største observation 07-11-2015 (75).

Forekommer året rundt.

Trane *Grus grus*

F56 (Y), IBA (Y)

57 observationer. Største observation 15-05-2015 (9).

Ynglefugl.

Seneste efterårsobservation 26-11-2015 (3). Tidligste forårsobservation 07-03-2015 (2).

*1 ynglepar fik 2 unger på vingerne 2012. I 2013 er 2 adulte fugle (territoriepar) set hele sommeren uden tegn på ynglesucces. I 2014 to meldinger på territoriehævende fugle. I 2015 2 par set ungeførende hver med en unge. Yderligere 1 par territoriehævende.**Intensiv 1 art.***Rørdrum *Botaurus stellaris***

F56 (Y), IBA (Y)

28 observationer. Ynglefugl 4-6 par.

Alle paukende fugle hørt mellem den 09-03-2015 og 09-06-2015

*Pauken hørt fra Fidde Sø (muligvis 3), Under Holmbanken (2) samt i det sydøstlige hjørne af Søndersø (1). Se kort bagest i rapporten.**Intensiv 1 art.***Fiskehejre *Ardea cinerea***

120 observationer. Største forekomst 01-08-2014 (20).

Ses hele året.

	2012	2013	2014	2015
ÅRSSUM	111	300	193	175

Sølvhejre *Egretta alba*

31 observationer.

Største observation 29-03-2015 (6). I efteråret 08-10-2015 til 15-12-2015 ses jævnligt 1 – 2 fugle.

Skkestork *Platalea leucorodia*

10 observationer. Største observation 04-06-2015 (9 overflyvende fugle).

De fleste observationer vedrører overflyvende fugle. Øvrige (højest 2 ad gangen) har rastet kortvarigt.

Skarv *Phalacrocorax carbo*

94 observationer. Største observation 23-11-2015 (320).

Ses hele året.

	2012	2013	2014	2015
ÅRSSUM	35	572	1035	1030

Arten har i 2014 med sikkerhed ynglet for første gang på Filsø. 12 par ynglede på Aagesholm i Søndersø, mens 5 par ynglede i Mellemsø. Arten ynglede ikke i 2015. De største antal optræder under trækket og som overnattende fugle.

Strandskade *Haematopus ostralegus*

16 observationer. Største forekomst 24-07-2015 (6).

Ynglefugl: 2 par.

Tidligste forårsobservation 27-03-2015 (1). Seneste efterårsobservation 26-08-2015 (1).

	2012	2013	2014	2015
ÅRSSUM	1	17	16	16

Klyde *Recurvirostra avosetta*

32 observationer. Største forekomst 02-05-2015 (40).

Ynglefugl: 11-25 par.

Tidligste forårsobservation 04-04-2015 (2). Seneste efterårsobservation 07-11-2015 (1).

Intensiv 1 art.

Der henvises til afsnittet om Ø-tællinger.

	2012	2013	2014	2015
ÅRSSUM	0	241	147	62

Strandhjejle *Pluvialis squatarola*

1 observation 09-05-2015 (1).

Hjejle *Pluvialis apricaria*

IBA (R)

31 observationer. Største observation 16-04-2015 (1.000).

Tidligste forårsobservation 07-03-2015 (30). Seneste efterårsobservation 01-12-2015 (1).

	2012	2013	2014	2015
ÅRSSUM	989	1393	1879	539

Pomeransfugl *Charadrius morinellus*

F56 (R), IBA (R)

Ikke observeret i 2015

Stor Præstekrave *Charadrius hiaticula*

22 observationer. Største observation 17-05-2015 (30).

Ynglefugl: 1 par.

Tidligste forårsobservation 04-04-2015 (1). Seneste efterårsobservation 26-08-2015 (1).

	2012	2013	2014	2015
ÅRSSUM	14	118	59	34

Lille Præstekrave *Charadrius dubius*

6 observationer. Største observation 28-04-2015 (3).

Ynglefugl: 1 par.

Tidligste forårsobservation 09-04-2015 (1). Seneste efterårsobservation 01-08-2015 (2).

	2012	2013	2014	2015
ÅRSSUM	0	1	15	2

Vibe Vanellus vanellus

78 observationer. Største forekomst 20-11-2015 (1600).

Ynglefugl. 28 territorier optalt ved separat tælling.

Forekommer året rundt.

	2012	2013	2014	2015
ÅRSSUM	2908	2003	1904	753

Småspove Numenius phaeopus

4 observationer. Største forekomst 01-08-2015 (4).

Tidligste forårsobservation 04-05-2015 (1). Seneste efterårsobservation 01-08-2015 (4).

Storspove Numenius arquata

28 observationer. Største forekomst 24-03-2015 (15).

Ynglefugl. 1 par på Filsø Hede.

Tidligste forårsobservation 18-01-2015 (2). Seneste efterårsobservation 01-08-2015 (2).

	2012	2013	2014	2015
ÅRSSUM	21	19	1	12

Lille Kobbersnepe Limosa lapponica

1 observation 22-07-2015 (2).

Stor Kobbersnepe Limosa limosa

2 observationer 28-04-2015 (1) og 02-05-2015 (1).

Stenvender Arenaria interpres

8 observationer. Største forekomst 11-05-2015 (26).

Tidligste forårsobservation 11-01-2015 (1). Seneste observation 14-05-2015 (1).

Islandsk Ryle Calidris canutus

6 observationer. Største forekomst 06-05-2015 (12).

Tidligste observation 06-05-2015 (12). Seneste efterårsobservation 22-07-2015 (4).

	2012	2013	2014	2015
ÅRSSUM	0	109	9	0

Brushane Calidris pugnax

27 observationer. Største forekomst 03-05-2015 (65).

Tidligste forårsobservation 29-03-2015 (8). Seneste efterårsobservation 06-08-2015 (3).

	2012	2013	2014	2015
ÅRSSUM	19	66	32	62

Kærløber Limicola falcinellus

3 observationer af formentlig de samme 2 fugle 22, 23 og 24-05-2015.

Krumnæbbet Ryle *Calidris ferruginea*

2 observationer. Største forekomst 10-07-2015 (2).

Tidligste observation 23-05-2015 (1). Seneste efterårsobservation 10-07-2015 (2).

Temmincksryle *Calidris temminckii*

5 observationer. Største forekomst 17-05-2015 (10).

Tidligste forårsobservation 15-05-2015 (1). Seneste observation 24-05-2015 (5).

Almindelig Ryle *Calidris alpina*

28 observationer. Største forekomst 24-05-2015 (100).

Tidligste forårsobservation 04-01-2015 (40). Seneste efterårsobservation 07-11-2015 (15).

	2012	2013	2014	2015
ÅRSSUM	61	293	223	45

Dværgryle *Calidris minuta*

11 observationer. Største forekomst 23-08-2015 (5).

Tidligste observation 09-05-2015 (2). Seneste efterårsobservation 23-08-2015 (5).

Skovsneppe *Scolopax rusticola*

Ikke observeret i 2015.

Sandsynligvis almindelig trækfugl i skovområderne omkring søen, men den skjulte levevis betyder, at den ikke normalt ses af ornitologer eller på tællingerne.

Dobbeltbekkasin *Gallinago gallinago*

26 observationer. Største forekomst 07-11-2015 (19).

Ynglefugl: 3-5 par.

Forekommer året rundt.

	2012	2013	2014	2015
ÅRSSUM	148	108	30	18

Enkeltbekkasin *Lymnocyptes minimus*

3 observationer. Største forekomst 02-11-2015 (2).

Tidligste observation 03-10-2015 (1). Seneste efterårsobservation 07-11-2015 (1).

Mudderklire *Actitis hypoleucos*

23 observationer. Største forekomst 09-05-2015 (9).

Tidligste forårsobservation 20-04-2015 (1). Seneste efterårsobservation 23-08-2015 (2).

	2012	2013	2014	2015
ÅRSSUM	35	28	31	14

Svaleklire *Tringa ochropus*

5 observationer. Største forekomst 05-05-2015 (4).

Tidligste forårsobservation 05-5-2015 (4). Seneste efterårsobservation 15-08-2015 (1).

	2012	2013	2014	2015
ÅRSSUM	23	20	1	3

Sortklire *Tringa erythropus*

3 observationer. Største forekomst 20-04-2015 (6).

Tidligste forårsobservation 20-04-2015 (6). Seneste efterårsobservation 16-08-2015 (1).

Hvidklire *Tringa nebularia*

23 observationer. Største forekomst 02-05-2015 (23).

Tidligste forårsobservation 18-04-2015 (1). Seneste efterårsobservation 29-08-2015 (2).

	2012	2013	2014	2015
ÅRSSUM	55	105	75	57

Rødben *Tringa totanus*

38 observationer. Største forekomst 29-08-2015 (20).

Ynglefugl: 3-5 par.

Tidligste forårsobservation 18-01-2015 (1). Seneste efterårsobservation 29-08-2015 (20).

	2012	2013	2014	2015
ÅRSSUM	23	67	41	40

Tinksmed *Tringa glareola*

F56 (Y), IBA (Y)

5 observationer. Største forekomst 02-05-2015 (24).

Tidligste forårsobservation 02-05-2015 (24). Seneste efterårsobservation 29-08-2015 (9).

Intensiv 1 art.

	2012	2013	2014	2015
ÅRSSUM	12	23	109	25

Hættemåge *Chroicocephalus ridibundus*

60 observationer. Største observation 11-05-2015 (4.000).

Ynglefugl. Træffes hele året. Anslået 1.600 - 1.800 par ud fra ø-tællinger.

	2012	2013	2014	2015
ÅRSSUM	2218	7384	9515	10043

Dværgmåge *Hydrocoloeus minutus*

18 observationer. Største forekomst 08-05-2015 (22).

Første observation 05-05-2015 (3). Sidste observation 08-12-2015 (1).

	2012	2013	2014	2015
ÅRSSUM	6	5	16	4

Sorthovedet måge *Larus melanocephalus*

2 observationer. 04-06-2015 (2) og 04-07-2015 (1).

Der er ikke observationer, der kunne tyde på ynglen.

Stormmåge *Larus canus*

28 observationer. Største observation 11-05-2015 (90).

Træffes hele året.

Tidligere vurderet som ynglefugl men yngler næppe på området

	2012	2013	2014	2015
ÅRSSUM	368	146	471	168

Sildemåge *Larus fuscus*

25 observationer. Største observation 23-06-2015 (122).

Ynglefugl. Unger registreret 23-06-2015 (2). Anslået 8 - 10 par

Første observation 21-03-2015 (4). Sidste observation 07-08-2015 (1).

	2012	2013	2014	2015
ÅRSSUM	8	5	4	45

Sølvmåge *Larus argentatus*

42 observationer. Største observation 24-07-2015 (300).

Ynglefugl. Ses hele året. Anslået 80 - 100 par ud fra ø-tællinger.

	2012	2013	2014	2015
ÅRSSUM	71	308	764	822

Svartbag *Larus marinus*

45 observationer. Største observation 26-08-2015 (15).

Ynglefugl. Ses hele året. Anslået 1 par.

	2012	2013	2014	2015
ÅRSSUM	9	13	41	30

Dværgterne *Sternula albifrons*

3 observationer. 16-07-2015 (1), 26-07-2015 (4) og 01-09-2015 (2).

Sandterne *Gelochelidon nilotica*

46 observationer. Største observation er 2 fugle ved mange lejligheder

Første observation 27-04-2015 (2). Sidste observation 22-06-2015 (1).

1 par med unger i både 2013 og 2014, men parret synes at have opgivet at yngle i 2015.

Intensiv 2 art.

Rovterne *Hydroprogne caspia*

7 observationer. Største observation 27-08-2015 og 29-08-2015 (2).
Første observation 20-04-2015 (1). Seneste observation 29-08-2015 (2).

Sortterne *Chlidonias niger*

7 observationer. Største observation 01-09-2015 (2).
Første observation 11-05-2015 (1). Sidste observation 01-09-2015 (2).

Fjordterne *Sterna hirundo*

56 observationer. Største observation 24-07-2015 (42).
Ynglefugl. Anslået 10 - 14 par.
Første observation 16-05-2015 (3). Sidste observation 18-09-2015 (1).
Intensiv 2 art

	2012	2013	2014	2015
ÅRSSUM	0	49	51	85

Havterne *Sterna paradisea*

4 observationer. Største observation 01-08-2015 (13).
Første observation 26-04-2015 (2). Sidste observation 16-08-2015 (1).

Splitterne *Sterna sandvicensis*

2 observationer. 28-05-2015 (4) og 06-06-2015 (4).
*I 2014 mulig ynglefugl på baggrund af 3 fugle med parringsadfærd set 09-05-2014.
Observationerne i 2015 drejer sig om overflyvende fugle og der er således ingen tegn på ynglen.*

Fiskeørn *Pandion haliaetus*

9 observationer alle af en fugl.
Tidligste forårsobservation 21-03-2015. Seneste efterårsobservation 13-08-2015.

Rørhøg *Circus aeruginosus*

F56(Y), IBA (Y).
37 observationer. Største observation 07-08-2015 (3).
Tidligste observation den 28-03-2015. Seneste observation 01-12-2015.
Ingen tegn fundet på yngleaktivitet. Ingen han set i yngleperioden.
Ekstensiv.

	2012	2013	2014	2015
ÅRSSUM	22	18	12	6

Blå Kærhøg *Circus cyaneus*

75 observationer. Største observationer 13-02-2015, 18-02-2015 og 08-10-2015 (3).
Tidligste efterårsobservation 27-09-2015. Seneste forårsobservation 04-01-2015.

Hedehøg *Circus pygargus*
F56 (Y), IBA (Y)
Ingen observationer i 2015

Spurvehøg *Accipiter nisus*
20 observationer. Største observation den 01-08-2015 og 26-08-2015 (2).
Ynglefugl. 1 par ynglende.
Set hele året undtagen januar.

Duehøg *Accipiter gentilis*
11 observationer. Største observation den 09-03-2015 (2)
Ses året rundt.

Havørn *Haliaeetus albicilla*
193 observationer. Største forekomst 03-09-2015 (5).
Ses hele året.
Ynglefugl. 1 ynglepar. Yngleparret har fået 2 unger i 2015, men ungerne døde, den ene i reden. Den anden hoppede af reden og blev fodret af den gamle, men døde før den sås flyve. Dødsårsag ukendt, men undersøges.
Ud over yngleparret gæstes området ofte af andre havørne, især i vinterhalvåret. Havørn er Intensiv 2 art.
Ynglerapport kan findes på AVJNF hjemmeside under Filsø og på DOF Sydvestjyllands hjemmeside under lokaliteter.

Rød Glente *Milvus milvus*
1 observation den 03-10-2015 (3).
3 fugle på en gang i en regulær skrue sammen med 2 musvåger, er et sjældent syn.

Fjeldvåge *Buteo lagopus*

24 observationer af en fugl.

Første efterårsobservation 15-10-2015, sidste forårsobservation 24-03-2015.

Musvåge *Buteo buteo*

96 observationer. Største forekomst 08-10-2015 (8).

Mulig ynglefugl. Forekommer året rundt, men talrigst i vinterhalvåret.

	2012	2013	2014	2015
ÅRSSUM	73	31	4	21

Mosehornugle *Asio flammeus*

4 observationer af 1 fugl. 03-10-2015 (2 observationer), 18-10-2015 og 01-12-2015.

Stor Hornugle *Bubo bubo*

1 observation af 1 fugl 01-06-2015

Vendehals *Jynx torquilla*

1 observation af 1 fugl 05-05-2015

Sandsynlig ynglefugl.

Stor Flagspætte *Dendrocopos major*

10 observationer. Største observation 22-02-2015 (3).

Ynglefugl. Ses det meste af året.

Isfugl *Alcedo atthis*

23 observationer. Største observation 19-03-2015 (3).

Ses det meste af året.

Ynglefugl 1-2 par.

Ekstensiv art

Tårnfalk *Falco tinnunculus*

51 observationer. Største observation 13-09-2015 (8).

Yngler i nabolaget, men fouragerer på området

Forekommer året rundt.

	2012	2013	2014	2015
ÅRSSUM	25	6	3	0

Dværgfalk *Falco columbarius*

8 observationer alle af en enkelt fugl.

Seneste efterårsobservation 28-10-2015. Tidligste forårsobservation 07-04-2015.

Lærkefalk *Falco subbuteo*

En observation den 04-06-2015 (1).

Vandrefalk *Falco peregrinus*

78 observationer. Største observation 08-10-2015(3)

Ses hele året.

	2012	2013	2014	2015
ÅRSSUM	5	6	11	7

Rødrygget Tornskade *Lanius collurio*

29 observationer.

Tidligste observation 11-05-2015 (1), seneste 07-09-2014 (4).

Ynglefugl. 10-12 ynglepar.

Stor Tornskade *Lanius excubitor*

16 observationer.

Seneste forårsobservation 01-03-2015 (1), første efterårsobservation 12-10-2015 (1)

Ses i vinterhalvåret

Skovskade *Garrulus glandarius*

12 observationer.

Ses hele året.

Formodet ynglefugl men ingen tegn på ynglen registreret.

Husskade *Pica pica*

1 observation 08-01-2015 (1)

Allike *Corvus monedula*

5 observationer.

Ses hele året.

Yngler ikke i området men yngler ved Henne Kirke.

Krage *Corvus corone*

Underarten Gråkrage *Corvus corone cornix*: 26 observationer heraf den største 04-01-2015 (65), og underarten Sortkrage *Corvus corone corone* 10 observationer, den største 09-05-2015 (10).

Begge underarter ses hele året.

Der er ikke registreret tegn på ynglen, men der er næppe tvivl om, at Gråkrage yngler på Filsø (pers. medd.)

Ravn *Corvus corax*

44 observationer.

Ynglefugl. 0-2 par. Arten yngler ikke hvert år på Filsø.

Sortmejse *Periparus ater*

13 observationer.

Ynglefugl. Antal ynglepar ukendt.

Ses hele året.

Topmejse *Lophophanes cristatus*

10 observationer.

Ynglefugl. Antal ynglepar ukendt.

Ses hele året.

Sumpmejse *Poecile palustris*

6 observationer, Største observation 13-09-2015 (3)

Mulig ynglefugl, ses hele året.

Fyrremejse *Poecile montana*

85 observationer.

Ynglefugl. Antal ynglepar ukendt.

Ses hele året.

Blåmejse *Cyanistes caeruleus*

23 observationer.

Ynglefugl. Antal ynglepar ukendt.

Ses hele året.

Musvit *Parus major*

19 observationer.

Ynglefugl. Antal ynglepar ukendt.

Ses hele året

Pungmejse *Remiz pendulinus*

5 observationer.

Tidligste observation 08-06-2015 (1), seneste 01-08-2015 (1)

Min. 2 ynglepar. 2 reder fundet.

Bjerglærke *Eremophila alpestris*

1 observation 07-11-2015 (3).

Fåtallig efterårsgæst. Tidligere set både forår og efterår.

Hedelærke *Lullula arborea*

6 observationer. Første observation 27-04-2015 (1), seneste observation 24-05-2015 (2), største observation 24-05-2015 (2)

Ekstensiv art

Sanglærke *Alauda arvensis*

44 observationer. Første observation 14-02-2015 (5), seneste 09-12-2015 (1).

Største observation 07-05-2015 og 09-06-2015

Ynglefugl. Antal par ukendt.

Ses hele året.

Skægmejse *Panurus biarmicus*

8 observationer.

Ynglefugl. Antal ukendt.

Træffes hele året

Græshoppesanger *Locustella naevia*

1 observation. 10-05-2015 (1 syngende han)

Gulbug *Hippolais icterina*

6 observationer, alle 1 fugl.

Ynglefugl. Antal ynglepar ukendt.

Tidligste forårsobservation 16-05-2015 (1), seneste 21-07-2015 (1).

Sivsanger *Acrocephalus schoenobaenus*

3 observationer. 02-05-2015, 05-05-2015, 11-05-2015 (1).

Ynglefugl. Antal ynglepar ukendt.

Kærsanger *Acrocephalus palustris*

9 observationer. Største forekomst 09-06-2015, 10-06-2015 (3).

Ynglefugl. Antal ynglepar ukendt.

Tidligste forårsobservation 24-05-2015 (1), seneste 04-07-2015 (1).

Rørsanger *Acrocephalus scirpaceus*

28 observationer. Største forekomst 09-05-2015, 09-06-2015, 27-06-2015 (5).

Ynglefugl. Antal ynglepar ukendt.

Tidligste forårsobservation 30-04-2015 (1), seneste 01-08-2015 (1).

Bysvale *Delichon urbicum*

13 observationer. Største observation 16-06-2015 (25).

Ynglefugl. Mindst 25 par på Møllers hus.

Tidligste observation 13-04-2015 (1), seneste observation 13-10-2015 (2)

Landsvale *Hirundo rustica*

46 observationer. Største observation 16-05-2015 (1500)

Ynglefugl, mindst 2 par.

Tidligste observation 13-04-2015 (12), seneste observation 15-10-2015 (5).

Digesvale *Riparia riparia*

3 observationer. Største observation 16-04-2015 (3).
Første observation 13-04-2015 (2), seneste 26-04-2015 (2).

Skovsanger *Phylloscopus sibilatrix*

1 observation af 1 fugl 01-05-2015

Løvsanger *Phylloscopus trochilus*

33 observationer. Største forekomst 09-05-2015 (40).
Ynglefugl. Antal ynglepar ukendt.
Tidligste forårsobservation 18-04-2015 (3), seneste 25-06-2015 (6).

Gransanger *Phylloscopus collybita*

38 observationer. Største forekomst 20-05-2015 (8).
Ynglefugl. Antal ynglepar ukendt.
Tidligste observation 18-03-2015 (1), seneste 17-11-2015 (1)

Halemejse *Aegithalos caudatus*

2 observationer. 17-11-2015 (4) og 11-12-2015 (3).

Munk *Sylvia atricapilla*

17 observationer. Største observation 11-05-2015 (4).
Ynglefugl. Antal ynglepar ukendt.
Tidligste observation 26-04-2015 (1), seneste 27-07-2015 (1)

Havesanger *Sylvia borin*

6 observationer. Største observation 17-05-2015, 16-06-2015 (2).
Ynglefugl. Antal ynglepar ukendt.
Tidligste forårsobservation 06-05-2015 (1), 25-06-2015 (1)

Gærdesanger *Sylvia curruca*

13 observationer. Største observation 28-04-2015 (3).
Ynglefugl. Anslået 1-3 par.
Tidligste forårsobservation 28-04-2015 (3), seneste 14-07-2015 (1).

Tornsanger *Sylvia communis*

37 observationer. Største observation 11-05-2015 (13).
Ynglefugl. Anslået antal: 10 – 12 par.
Tidligste forårsobservation 28-04-2015 (2), seneste 07-09-2015 (3).

Fuglekonge *Regulus regulus*

8 observationer. Største observation 04-01-2015 (6).
Sandsynlig ynglefugl. Antal ynglepar ukendt.
Ses hele året.

Rødtoppet Fuglekonge *Regulus ignicapilla*

4 observationer 25-02-2015 (1), 15-12-2015 (3), 20-12-2015 (1), 21-12-2015 (1).

Gærdesmutte *Troglodytes troglodytes*

37 observationer. Største observation 05-05-2015 og 25-06-2015 (3)

Ynglefugl.

Ses hele året.

Stær *Sturnus vulgaris*

54 observationer. Største observation 24-07-2015 (4500)

Ses hele året.

Ingen tegn på ynglen registreret. Overnatter om efteråret i store antal.

Grå Fluesnapper *Muscicapa striata*

Ynglefugl. Antal ynglepar ukendt. (Pers. medd. ikke indtastet i DOFbasen)

Rødhals *Erithacus rubecula*

19 observationer. Største observation 04-05-2015 (5).

Ynglefugl

Ses hele året.

Blåhals *Luscinia svecica*

30 observationer. Største observation 02-05-2015 og 09-06-2015 (3)

Ynglefugl 15-20 syngende hanner.

Tidligste observation 08-04-2015 (1), seneste 10-07-2015 (1)

Arten er grundigt eftersøgt i 2014. Alle grøfter gennemgået. I 2013 blev der hørt max. 4 syngende hanner. Se udbredelseskortet bagest i rapporten.

Ekstensiv art

Broget Fluesnapper *Ficedula hypoleuca*

3 observationer alle af 1 fugl. 27-04-2015, 30-04-2015, 17-05-2015

Rødstjert *Phoenicurus phoenicurus*

10 observationer. Største observation 08-05-2015 (2).

Mulig ynglefugl

Tidligste observation 18-04-2015 (1), seneste 09-06-2015 (1)

Bynkefugl *Saxicola rubetra*

21 observationer. Største observation 27-04-2015, 07-08-2015, 07-09-2015 (4).

Ynglefugl. 3-4 par

Tidligste observation 27-04-2015 (1), seneste 07-09-2015 (4)

Sortstrubet Bynkefugl *Saxicola torquatus*

33 observationer Største observation 19-04-2015 (4).

Ynglefugl. 6-7 par

Tidligste 14-03-2015 (1), seneste 12-10-2015 (1)

Stenpikker *Oenanthe oenanthe*

13 observationer. Største observation 06-05-2015 (16).

Tidligste forårsobservation 19-04-2015 (1). Seneste efterårsobservation 21-08-2015 (3).

Misteldrossel *Turdus viscivorus*

13 observationer. Største observation 03-05-2015 (3)..

Mulig ynglefugl

Tidligste observation 03-03-2015 (1), seneste 09-06-2015 (1)

Sangdrossel *Turdus philomelos*

14 observationer. Største observation 04-04-2015 (8).

Ynglefugl. Antal ynglepar ukendt.

Tidligste observation 09-03-2015 (2), seneste 22-07-2015 (1)

Vindrossel *Turdus iliacus*

8 observationer. Største observation 11-12-2015 (20).

Træffes i vinterhalvåret.

Solsort *Turdus merula*

20 observationer.

Ynglefugl. Antal ynglepar ukendt.

Ses hele året.

Sjagger *Turdus pilaris*

18 observationer. Største observation 13-01-2015 (200).

Ses i vinterhalvåret.

Ringdrossel *Turdus torquatus*

1 observation. 13-04-2015 (1)

Jernspurv *Prunella modularis*

4 observationer. Første observation 15-05-2015 (1), seneste 31-08-2015 (1).

Ynglefugl

Gråspurv *Passer domesticus*

3 observationer.

Ynglefugl. Antal ynglepar ukendt.

Ses hele året.

Skovspurv *Passer montanus*

6 observationer.

Ynglefugl. Antal ynglepar ukendt.

Ses hele året.

Skovpiber *Anthus trivialis*

16 observationer. Største observation 08-05-2015 (4)

Tidligste observation 27-04-2015 (1), seneste 30-06-2015 (1)

Ynglefugl. Antal ukendt

Engpiber *Anthus pratensis*

30 observationer. Største observation 22-05-2015 (21).

Fåtalig ynglefugl. Anslået 10 ynglepar.

Træffes hele året.

Bjergpiber *Anthus spinoletta*

1 observation. 22-01-2015 (1)

Den 03-10-2015, den 06-10-2015 og 05-12-2015 ses en fugl (den samme?), som ikke har kunnet bestemmes med sikkerhed. Enten Bjergpiber eller Skærpiber.

Skærpiber *Anthus petrosus*

1 observationer. 19-04-2015 (1)

Gul Vipstjert *Motacilla flava*

4 observationer. Største observation 26-08-2015 (10)

Første observation 02-05-2015 (1), seneste 31-08-2015 (2)

*1 observation 22-05-2015 (1) vedrører *Motacilla flava thunbergi*, Nordlig Gul Vipstjert).*

Bjergvipstjert *Motacilla cinerea*

2 observationer. 02-05-2015 (1), 02-10-2015 (1)

Hvid Vipstjert *Motacilla alba*

32 observationer. Største observation 24-03-2015 (12).

Ynglende ved bygninger. Mindst 3 par

Tidligste observation 11-03-2015 (1), seneste 26-09-2015 (1)

*Der angives tillige 1 observation af underarten *Motacilla alba yarrellii* (Sortrygget Hvid Vipstjert) fra den 25-03-2015 (1))*

Bogfinke *Fringila coelebs*

44 observationer.

Ynglefugl. Antal ynglepar ukendt.

Ses hele året.

Kvækerfinke *Fringila montifringilla*

9 observationer. Største observation 14-01-2015 (50).

Ses i vinterhalvåret

Dompap *Pyrrhula pyrrhula*

7 observationer. Største forekomst 16-01-2015 (10).

Ynglefugl. Antal ynglepar ukendt.

Ses hele året.

Anses for sikker ynglende, men egentlig yngleaktivitet er ikke registreret i DOF-basen.

Grønirisk *Chloris chloris*

12 observationer. Største observation 22-01-2015 (25)

Ynglefugl. Antal ynglepar ukendt.

Ses hele året.

Bjergirisk *Linaria flavirostris*

21 observationer. Største observation 05-10-2015 (200).

Ses i vinterhalvåret

Tornirisk *Linaria cannabina*

59 observationer. Største forekomst 25-09-2015 (800).

Ynglefugl. Antal ynglepar ukendt.

Ses næsten hele året.

Gråsisken *Acanthis flammea*

24 observationer.

Underarten **Lille Gråsisken** *Acanthis cabaret* yngler, men antal ynglepar kendes ikke.

Lille Korsnæb *Loxia curvirostra*

1 observation. 17-11-2015 (1)

Stillits *Carduelis carduelis*

55 observationer. Største forekomst 22-01-2015 (200).

Ses hele året.

Ingen tegn på ynglen registreret i 2015.

Grønsisken *Spinus spinus*

18 observationer. Største observation 15-12-2015 (60). Ses i vinterhalvåret.

Bomlærke *Emberzia calandra*

8 observationer. Største observation 26-11-2015 (20).

Ynglefugl. Antal ynglepar ukendt.

Ses hele året.

Gulspurv *Emberzia citrinella*

30 observationer. Største observation 26-11-2015 (30).

Ynglefugl. Antal ynglepar ukendt.

Ses hele året.

Rørspurv *Emberzia schoeniclus*

51 observationer. Største observation 09-05-2015, 03-10-2015 (20).

Ynglefugl. Antal ynglepar ukendt.

Ses hele året.

Optælling af yngleøerne

Metode

To ornitologer samt bådfører nærmer sig øerne, hvorved fuglene skræmmes op og tælles. Tallene i skemaerne er derfor rådata og angiver antal fugle og ikke antal ynglepar. Ynglepar kan med tilnærmelsesvis troværdighed beregnes ved at gange antal fugle med faktor 0,7.

Metoden er relativt hensynsfuld, da begge søer kan optælles på 3,5 – 4 timer.

Foto: Jens Rye Larsen

Tællinger af yngleøer fra båd jfr. nedenstående tabeller viser stor succes for Hættemåge og Sølvmåge.

Antallet af ynglende andefugle og vadefugle er meget begrænset trods et stort antal observerede klyder ved første optælling i 2014.

Der blev i 2014 registreret Skarv ved begge tællinger men der blev ikke registreret Skarv i 2015.

Blandt øerne er det især Aagesholm, Hjorteholm og Brasenholm, Storeholm og i nogen grad Gåseholm hvor der bliver registreret mange fugle.

Gåseholm er ikke optalt i 2015 grundet lavvande. Optællingen af Storeholm er gennemført i 2015 men er påvirket af lavvande.

Oversigt	20/05/14	26/06/14	22/05/15	13/06/15
Top. Lappe.	0	1	0	2
Skarv	31	11	0	0
Skestork	0	1	0	0
Knopsvane	3	0	8	4
Grågås	4	52	1	4
Nilgås	2	2	1	1
Gravand	4	0	0	1
Knarand	0	0	2	2
Krikand	0	0	0	1
Gråand	14	5	7	16
Skeand	16	0	0	6
Taffeland	3	0	0	7
Troidand	53	0	1	27
Strandskade	3	2	4	2
Klyde	119	21	16	12
Lille Præste.	0	2	0	1
Vibe	20	3	7	2
Brushane	6	2	0	0
Rødben	5	1	8	1
Mudderklire	2	0	0	0
Hættemåge	2.167	1.545	2.555	2.332
Sorth. Måge	0	0	0	1
Sildemåge	1	3	1	13
Sølvmåge	209	83	120	153
Svartbag	2	3	0	1
Sandterne	2	2	0	0
Fjordterne	12	19	6	11
Samlet	2.678	1.758	2.737	2.600
Andefugle	99	59	20	69
Vadefugle	155	31	35	18
Vadefugle excl. Klyde	36	10	19	6
Mågefugle	2.393	1.655	2.682	2.511
Mågefugle excl. Hættemåge	226	110	127	179

Oversigt	20/05/14	26/06/14	22/05/15	13/06/15
Agesholm	649	397	854	919
Lille Trane- holm	2	0	0	0
Traneholm	2	52	0	0
Hjorteholm	396	315	254	276
Unavngivet	24	0	2	9
Stammerholm	6	4	0	2
Brasenholt	710	600	1.305	1.005
Povls Pold	84	12	14	4
Knold uden navn 1	30	12	0	3
Knold uden navn 2	0	0	0	3
Storeholm	568	262	216	379
Gåseholm	207	104	92	0
Samlet	2.678	1.758	2.737	2.600

22/05/15	Agesholm	Lille Tra- neholm	Traneholm	Hjortholm	Unavngivet	Stammer- holm	Brasen- holm	Povls Pold	Knold u- den navn 1	Knold u- den navn 2	Storeholm	Gåseholm		Samlet
Top. Lappe.														0
Skarv														0
Knopsvane	1			2		0	2	1				2		8
Grågås				1										1
Nilgås							1							1
Gravand														0
Knarand											2			2
Krikand														0
Gråand	2			3		0	2							7
Skeand														0
Taffeland														0
Troldand				1										1
Strandskade	1							1			2			4
Klyde				16										16
Lille Præst.														0
Vibe					1			6						7
Brushane														0
Rødben					1			6			1			8
Mudderklire														0
Hættemåge	850			225			1.300				90	90		2.555
Sorth. Måge														0
Sildemåge											1			1
Sølvmåge											120			120
Svartbag														0
Sandterne														0
Fjordterne				6										6
Samlet	854	0	0	254	2	0	1.305	14	0	0	216	92		2.737

13/06/15	Agesholm	Lille Tra- neholm	Traneholm	Hjortholm	Unavngivet	Stammer- holm	Brasen- holm	Povls Pold	Knold u- den navn 1	Knold u- den navn 2	Storeholm	Gåseholm		Samlet
Top. Lappe.											2			2
Skarv														0
Knopsvane				2				2						4
Grågås				4										4
Nilgås											1			1
Gravand									1					1
Knarand	2													2
Krikand										1				1
Gråand	2					2	3				9			16
Skeand					3						3			6
Taffeland	4			2			1							7
Troldand	8									1	18			27
Strandskade	1										1			2
Klyde				8	2				2					12
Lille Præst.					1									1
Vibe					1			1						2
Brushane														0
Rødben								1						1
Mudderklire														0
Hættemåge	900			250	2		1000				180			2.332
Sorth. Måge							1							1
Sildemåge											13			13
Sølvmåge				2							151			153
Svartbag											1			1
Sandterne														0
Fjordterne	2			8						1				11
Samlet	919	0	0	276	9	2	1.005	4	3	3	379	0		2.600

Havørn på Filsø 2015

(bidrag til Projekt Ørns årsrapport for 2015)

Af redekoordinator Jens Rye Larsen og Karin Gustausen

Filsøparret etablerede sig i 2012 samtidig med at, den nye Filsø blev dannet. I både 2013 og 2014 yngede parret i en rede i Vrøgum Plantage (Naturstyrelsen) syd for Filsø. Begge år fik de 1 unge på vingerne.

I vinteren 2014/2015 så alting ud til en 3. ynglesæson i samme rede, men pludselig i begyndelsen af marts blev der inden for 14 dage bygget en ny rede på Kirkeodde – altså på Aage V. Jensen Naturfonds ejendom. Redetræet var en Skovfyr, som Naturfonden havde fået topkappet i foråret 2012.

7. og 8. marts overnattede parret ved reden i Vrøgum, men 9. marts om formiddagen var de flyttet til Kirkeodde, hvor hunnen omgående lagde æg og påbegyndte rugningen. 17.-20. april klækkede æggene. Efterfølgende viste det sig, at der var 2 unger i reden. Alt forløb tilsyneladende planmæssigt, så det blev besluttet at ringmærke ungerne. I den forbindelse kunne man konstatere, at de 2 unger var af hankøn, og de var et par underernærede skravl. Efter et stykke tid måtte vi erkende, at den ene lå død i reden. Den blev hentet ned og sendt til nærmere undersøgelse. Kort efter forlod den anden unge reden, før den var flyvefærdig. Den blev eftersøgt og fundet i skovbrynet i modsat ende af den lille plantage. Forældrene var tilstede omkring den. Alligevel blev den senere fundet død. Også den blev indsendt til nærmere undersøgelse. Undersøgelserne viste ikke tegn på forgiftning eller drab. Underernæring og et koldt og blæsende forår har sandsynligvis været årsagen.

ARTS- OG TAXONLISTE

Kun før 1-10-2011

Kun efter 1-10-2011

Både før og efter 1-10-2011

Knopsvane

Pibesvane

Sangsvane

Knortegås

Rødhalset Gås

Bramgås

Canadagås

Kortnæbbet Gås

Grågås

Sædgås

Blisgås

Dværgegås

Ederfugl

Sortand

Hvinand

Lille Skallesluger

Stor Skallesluger

Toppet Skallesluger

Nilgås

Gravand

Rustand

Rødhovedet And

Taffeland

Troldand

Bjergand

Atlingand

Skeand

Knarand

Pibeand

Gråand

Spidsand

Krikand

Vagtel

Fasan

Urfugl

Agerhøne

Lille Lappedykker

Gråstrubet Lappedykker

Toppet Lappedykker

Nordisk Lappedykker

Sorthalset Lappedykker

Klippedue

Huldue

Ringdue

Turteldue

Tyrkerdue

Natravn

Mursejler

Gøg

Vandrikse

Engsnarre

Plettet Rørvagtel

Rørhøne

Blishøne

Trane

Rødstrubet Lom

Sort Stork

Hvid Stork

Rørdrum

Fiskehejre

Silkehejre

Sølvhejre

Skestork

Sule

Skarv

Strandskade

Klyde

Strandhjejle
Hjejle
Sibirisk Hjejle
Pomeransfugl
Stor Præstekrave
Lille Præstekrave
Hvidbrystet Præstekrave
Vibe

Småspove
Storspove
Lille Kobbersneppe
Stor Kobbersneppe
Stenvender
Islandsk Ryle
Kærløber
Brushane
Krumnæbbet Ryle
Temmincksryle
Almindelig Ryle
Dværgryle
Prærieløber
Skovsneppe
Tredækker
Dobbeltbekkasin
Enkeltbekkasin
Mudderklire
Svaleklire
Sortklire
Hvidklire
Rødben
Tinksmed

Sortvinget Braksvale

Lille Kjove
Alm. Kjove
Ride
Tyndnæbbet Måge
Hættemåge
Dværgmåge
Sorthovedet Måge
Stormmåge
Sildemåge
Sølvmåge
Svartbag
Dværgterne
Sandterne

Rovterne
Hvidvinget Terne
Sortterne
Fjordterne
Havterne
Splitterne

Fiskeørn

Hvepsevåge
Lille Skrigeørn
Stor Skrigeørn
Sort Glente
Rørhøg
Blå Kærhøg
Steppehøg
Hedehøg
Spurvehøg
Duehøg
Havørn
Rød Glente
Fjeldvåge
Musvåge

Slørugle

Dværghornugle
Skovhornugle
Mosehornugle
Stor Hornugle

Vendehals
Stor Flagspætte

Isfugl

Tårnfalk
Dværgfalk
Lærkefalk
Jagtfalk
Vandrefalk

Rødrygget Tornskade
Stor Tornskade

Skovskade
Husskade
Nøddekrige
Allike
Råge

Ravn
Krage
Sortkrage
Gråkrage

Sortmejse
Topmejse
Sumpmejse
Fyrremejse
Blåmejse
Musvit

Pungmejse

Bjerglærke
Hedelærke
Sanglærke

Skægmejse

Savisanger
Græshoppesanger

Gulbug
Sivsanger
Kærsanger
Rørsanger

Bysvale
Landsvale
Digesvale

Skovsanger
Hvidbrynet Løvsanger
Løvsanger
Gransanger

Halemejse

Munk
Havesanger
Gærdesanger
Tornsanger

Fuglekonge
Rødtoppet Fuglekonge

Silkehale

Parktræløber

Træløber

Gærdesmutte

Stær

Vandstær

Grå Fluesnapper
Rødhals
Nattergal
Sydlig Nattergal
Blåhals
Broget Fluesnapper
Rødstjert
Husrødstjert
Bynkefugl
Sortstrubet Bynkefugl
Stenpikker

Misteldrossel
Sangdrossel
Vindrossel
Solsort
Sjagger
Ringdrossel

Jernspurv

Gråspurv
Skovspurv

Skovpiber
Engpiber
Bjergpiber
Skærpiber
Storpiber
Gul Vipstjert
Bjergvipstjert
Hvid Vipstjert
Sortrygget Vipstjert

Bogfinke
Kvækerfinke
Kernebider
Karmindompap
Dompap
Grønirisk
Bjergirisk

Tornirisk
Gråsisken
 Lille Gråsisken
 Nordlig Gråsisken
Stor Korsnæb
Lille Korsnæb
Stillits
Grønsisken

Lapværting

Snespurv

Bomlærke
Gulspurv
Rørspurv

KORT

Rørdrum territorier 2014 - 15

Blåhals territorier 2014 - 15

Sortstrubet Bynkefugl territorier 2014 - 15

Rødrygget Tornskade territorier 2014 - 15

Kort over Filsø

